

Mladi in alkohol v Sloveniji

Rezultati raziskave

Mag. Zorana Medarić, *Univerza na Primorskem, Znanstveno-raziskovalno središče, Fakulteta za turistične študije*

2. Regijska konferenca „Problematika alkohola v zdravstveni regiji Koper“, 18. september 2012

O raziskavi

Rezultati raziskave v okviru ciljno-raziskovalnega projekta *Zloraba alkohola med slovensko mladino*, ki je potekal na Znanstveno-raziskovalnem središču Univerze na Primorskem (nosilka: dr. Anja Zalta), 2006-2008

Cilj projekta: analiza uporabe in zlorabe alkohola med slovensko mladino

- n Raziskava je potekala na reprezentativnem vzorcu osnovnih in srednjih šol (SURS) – v OŠ: 1 oddelek osmih razredov, v SŠ: 1 oddelek tretjih letnikov
- n Trajanje: šolsko leto 2007/2008 - september – december 2007
- n Skupno anketiranih: 1353 mladih: 710 osnovnošolcev in osnovnošolk (največ letnik 1994) ter 634 srednješolcev in srednješolk (največ letnik 1990)

O raziskavi

n Kljub širše zastavljenim ciljem raziskave bodo predstavljeni rezultati, ki se nanašajo na:

- 1) razširjenost uporabe alkohola,
- 2) poglede mladih na pitje alkohola,
- 3) razlike glede na starost (OŠ/SŠ) in spol

Razširjenost uporabe alkohola

- n 16,3 % osnovnošolcev in le 4,4 % srednješolcev *nikoli ni poskusilo nobene alkoholne pijače*
- n Mladi so najpogosteje dejali, da je bila prva pijača, ki so jo poskusili pivo: 53,8 % osnovnošolcev in 43,2 % srednješolcev; sledi vino: 23,7 % osnovnošolcev in 39,4 % srednješolcev, najredkeje pa so to žgane pijače: 4,9 % osnovnošolcev in 11% srednješolcev.

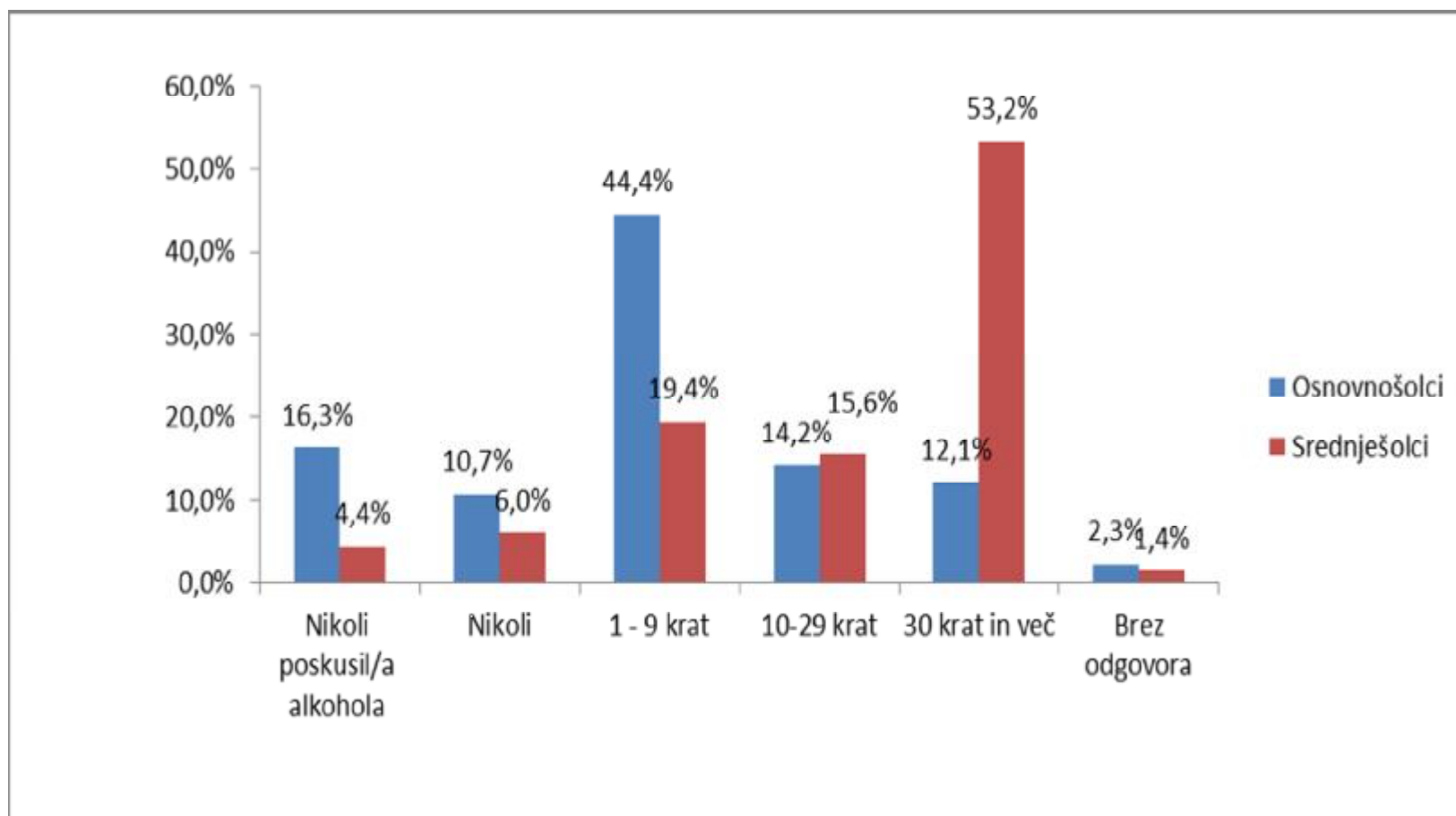
n *Odprto vprašanje: Ob kateri priložnosti ste prvič poskusili alkohol?*

Najpogosteje alkohol prvič okušajo *doma, ob praznovanjih* v krogu družine, *na zabavah, s prijatelji*, pa tudi ob delu povezanem s pridelavo alkohola.

= široka sprejetost alkohola, „mokra kultura“

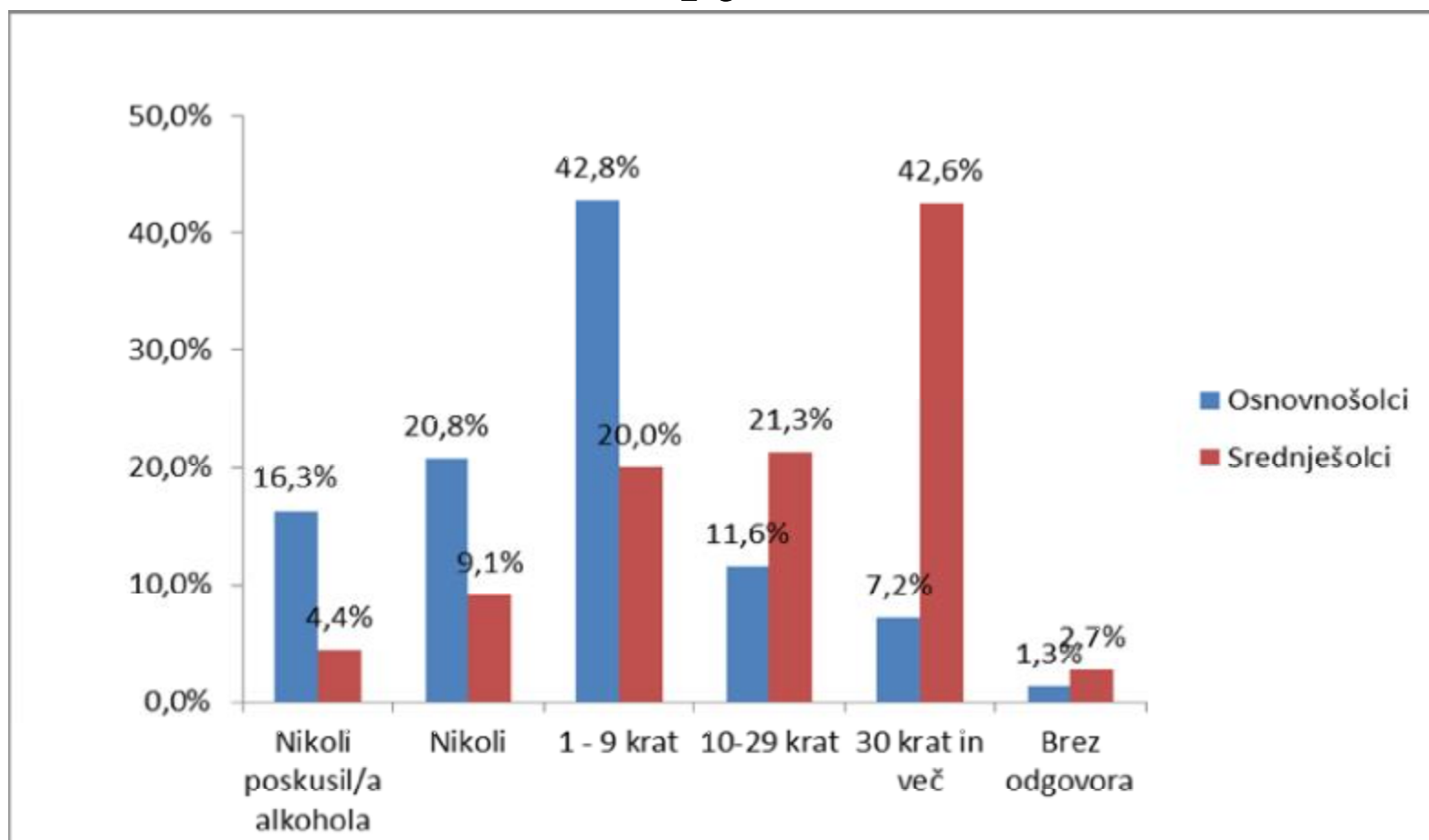
Pogostost pitja alkohola

Kolikokrat v življenju si pil/a pivo (tudi mešano z brezalkoholnimi pijačami)?

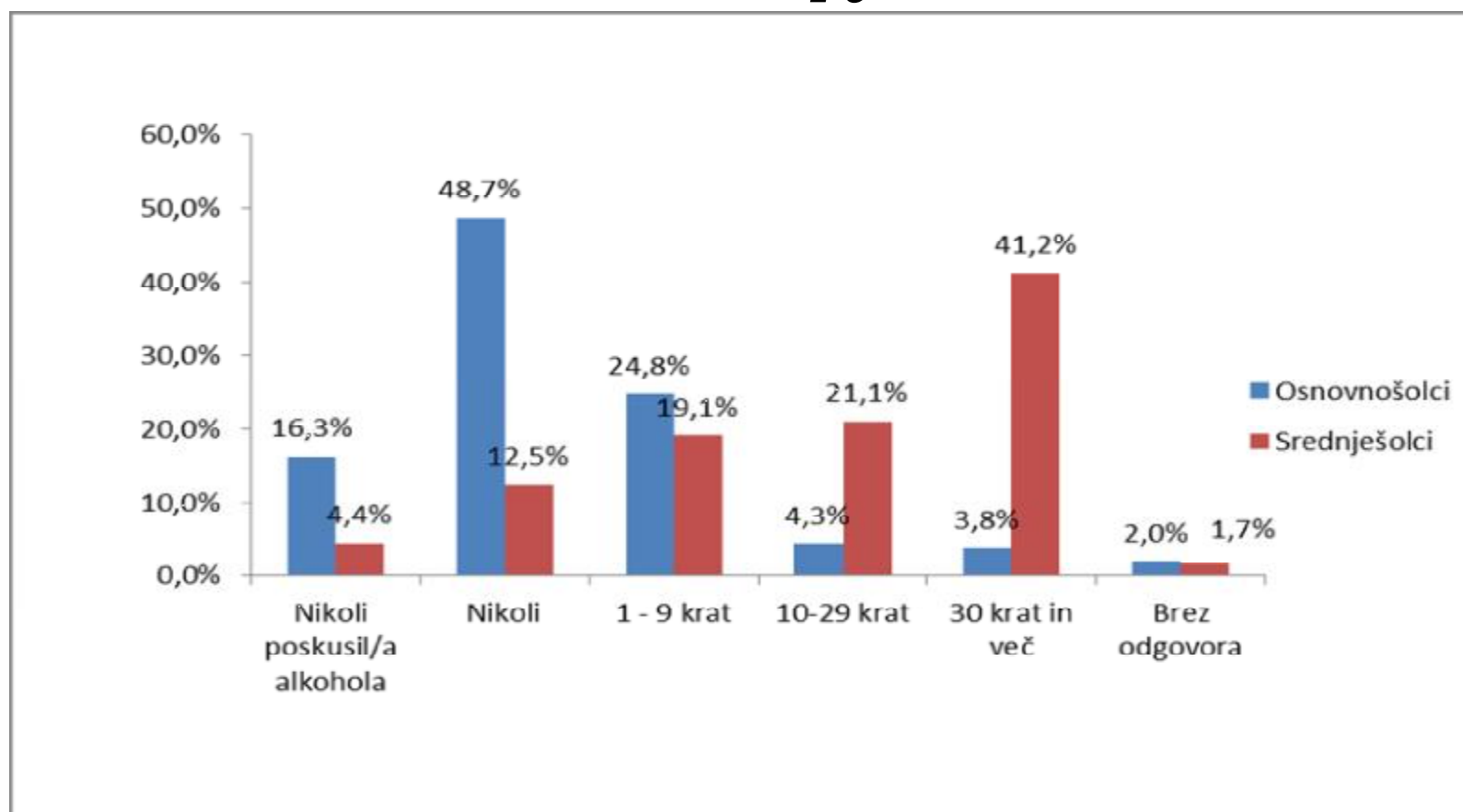
Pogostost pitja alkohola

Kolikokrat v življenju si pil/a vino (tudi mešano z brezalkoholnimi pijačami)?

Pogostost pitja alkohola

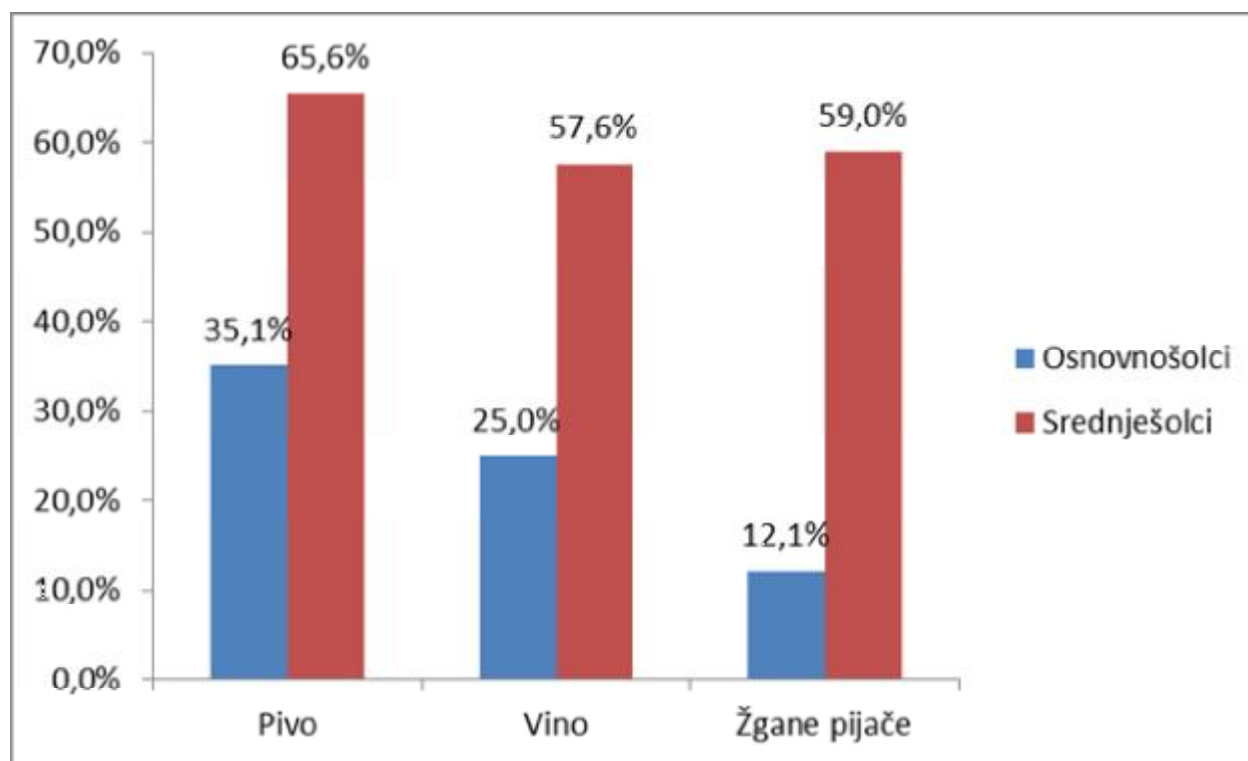
Kolikokrat v življenju si pil/a žgane pijače (tudi mešane z brezalkoholnimi pijačami)?

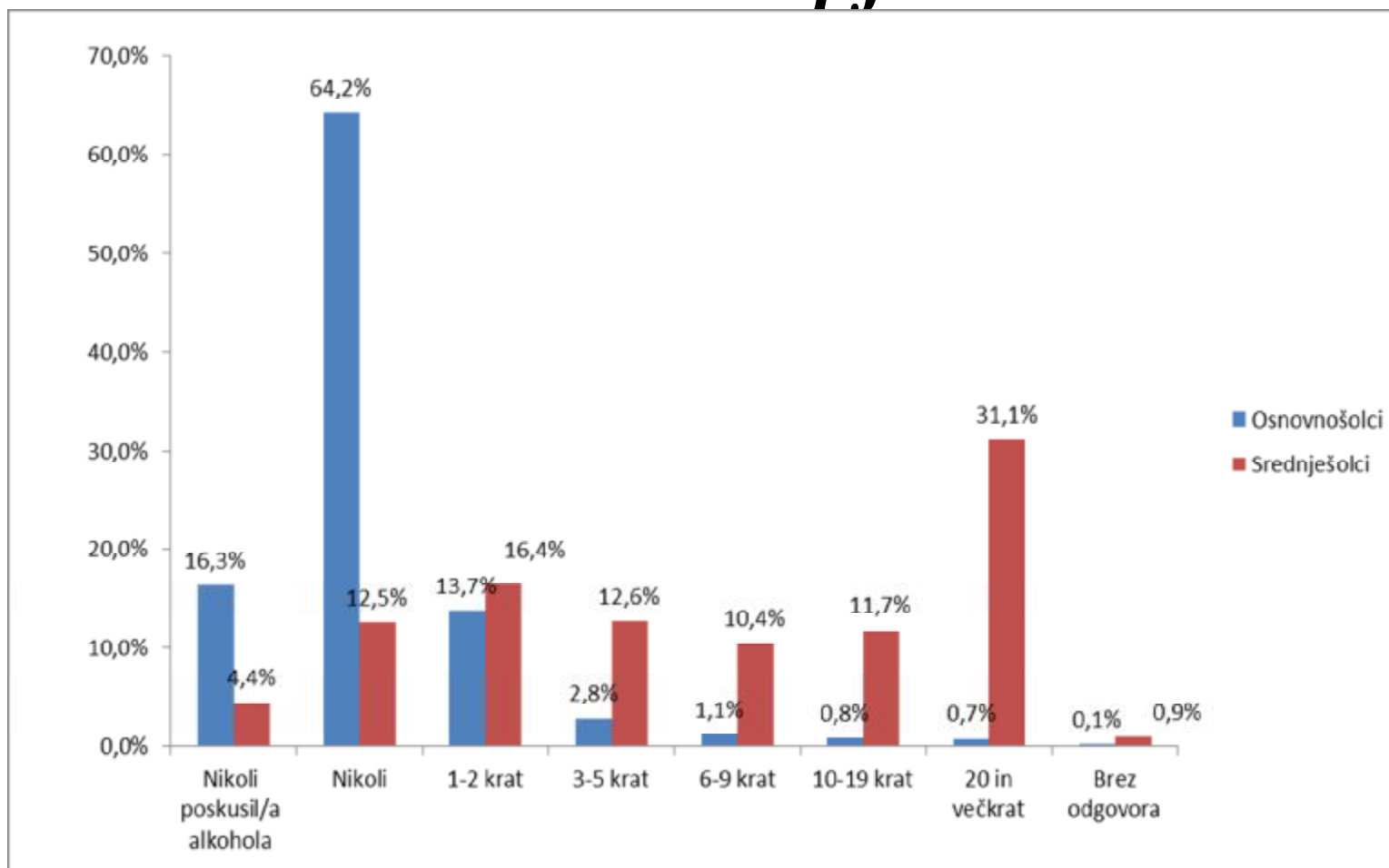
Pogostost pitja alkohola

*Kolikokrat si pil/a pivo, vino, žgane pijače (tudi mešane z brezalkoholnimi pijačami) v zadnjem mesecu?
– delež odgovorov 1x ali več*

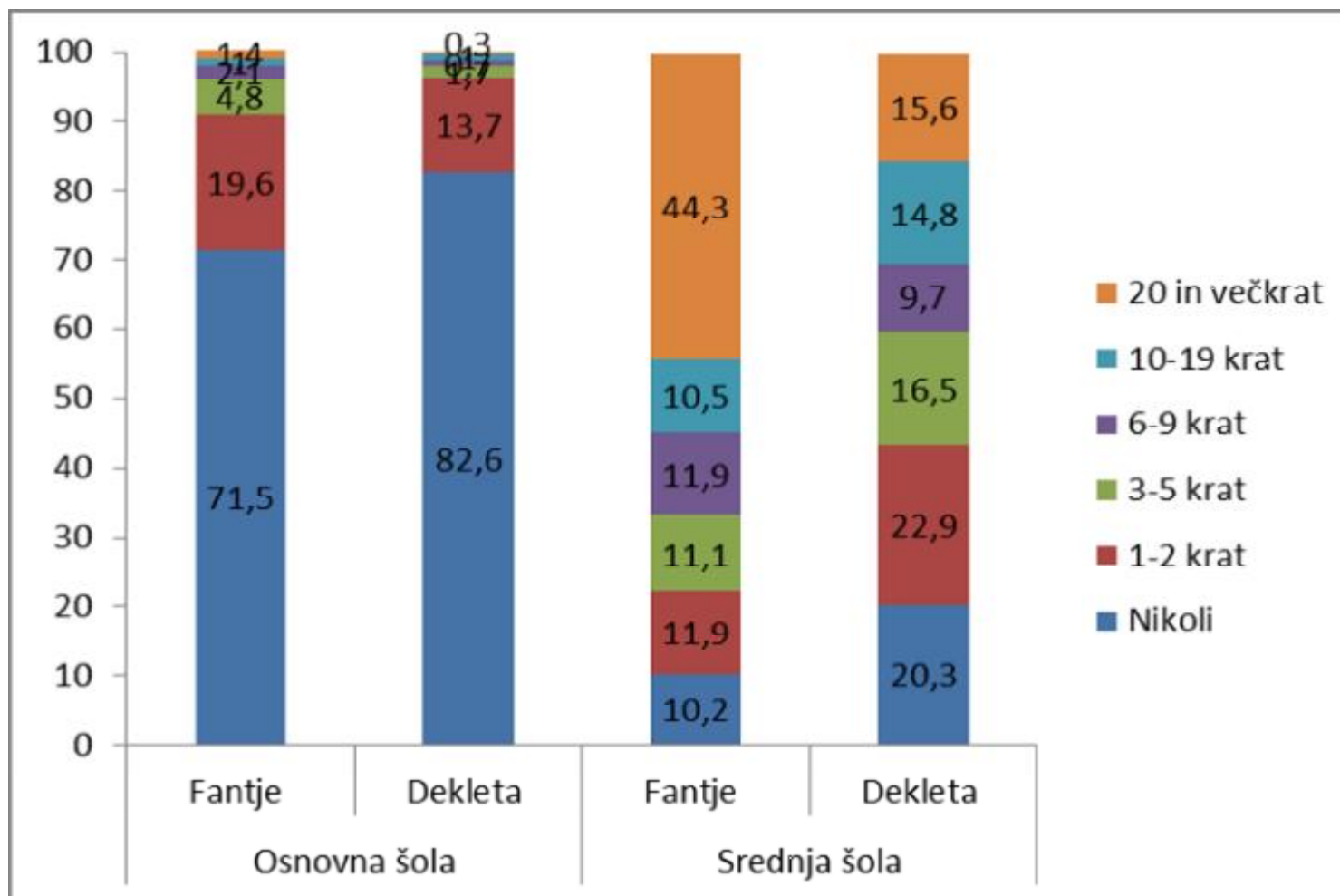
Opijanje

Kolikokrat si bil/a pijan/a?

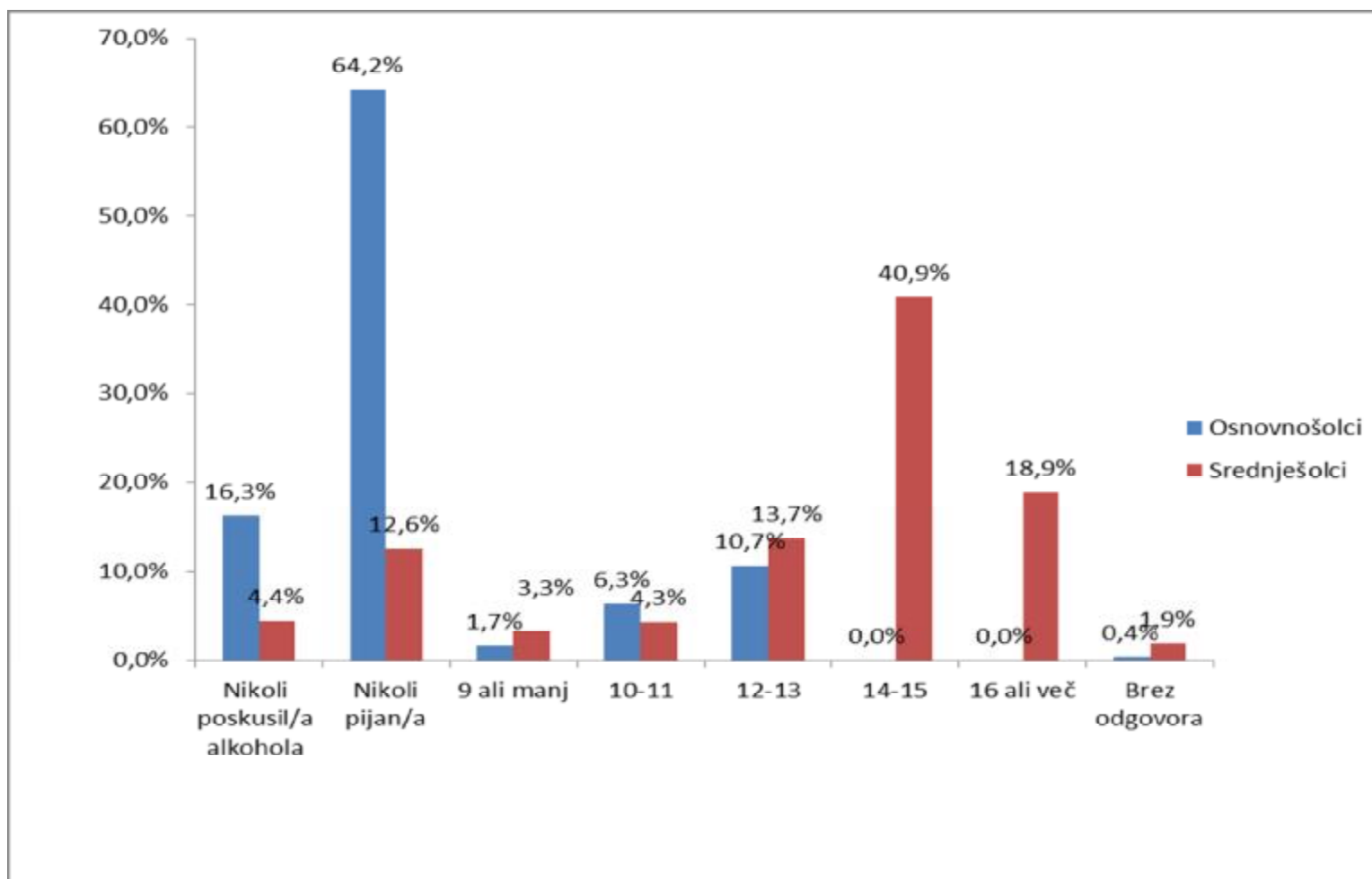
Opijanje

Kolikokrat si bil/a pijan/a? – Razlike glede na spol

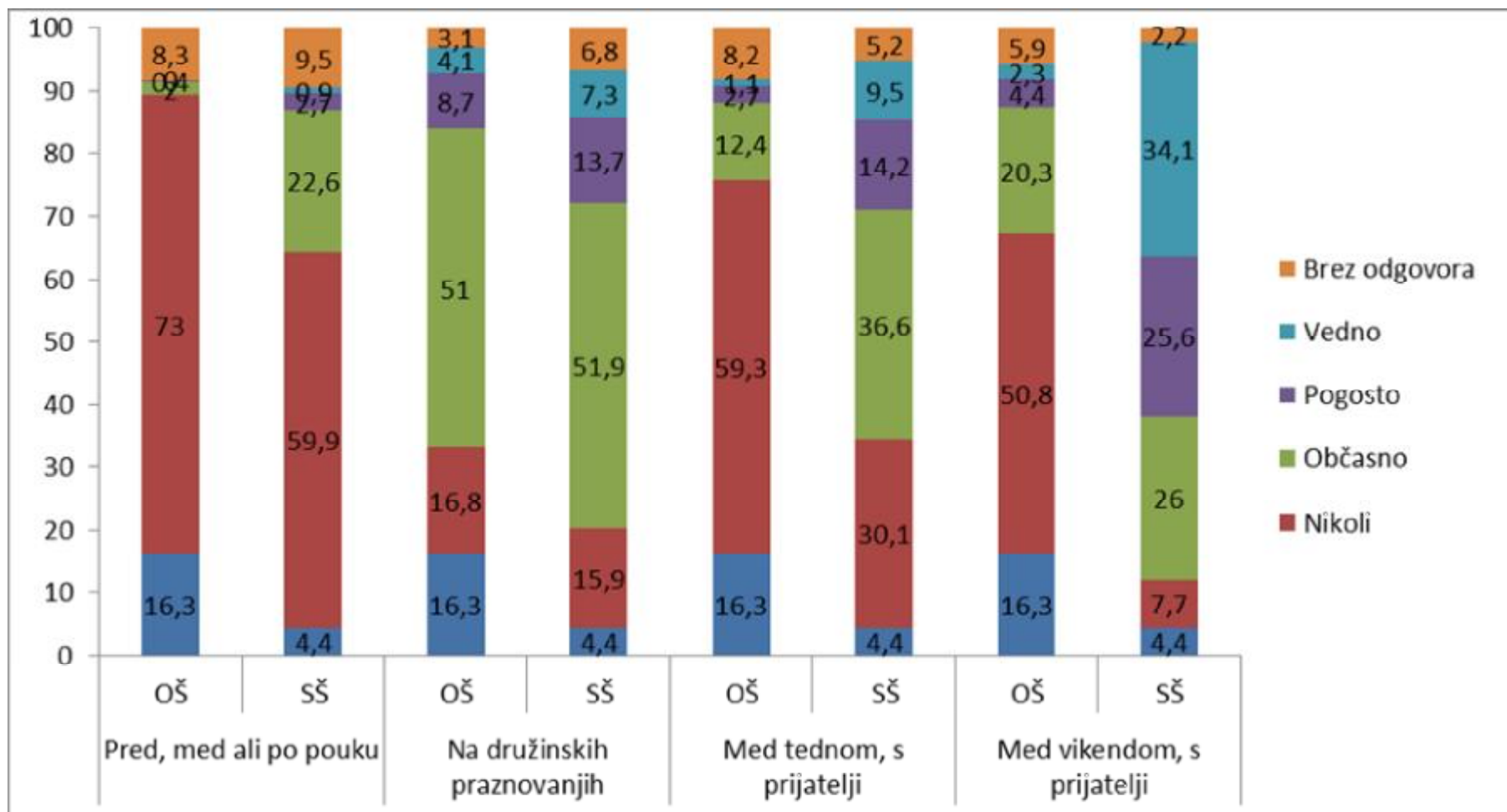

Opijanje

Koliko si bil/a star/a, ko si bil/a prvič pijan/a?

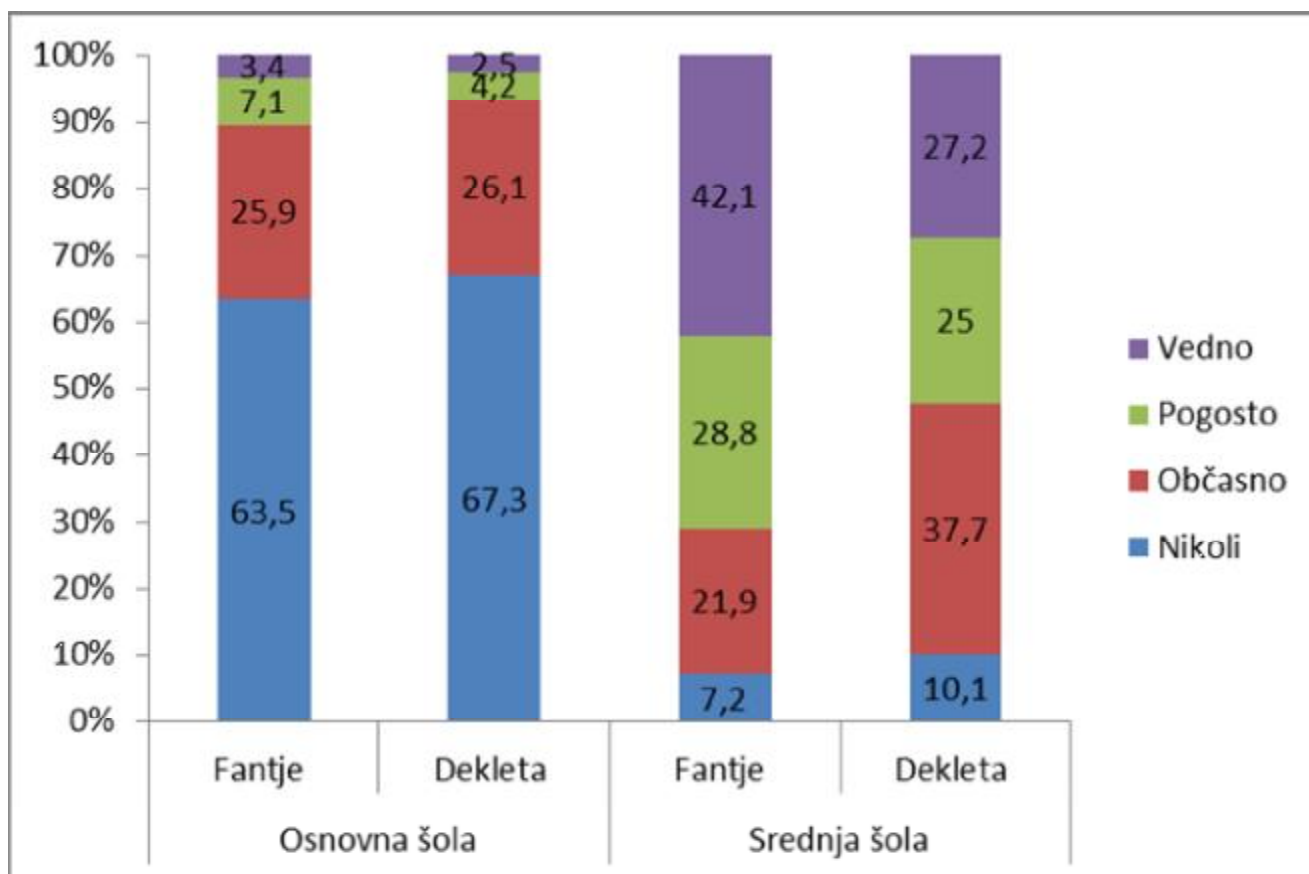

Priložnosti uživanja alkoholnih pijač

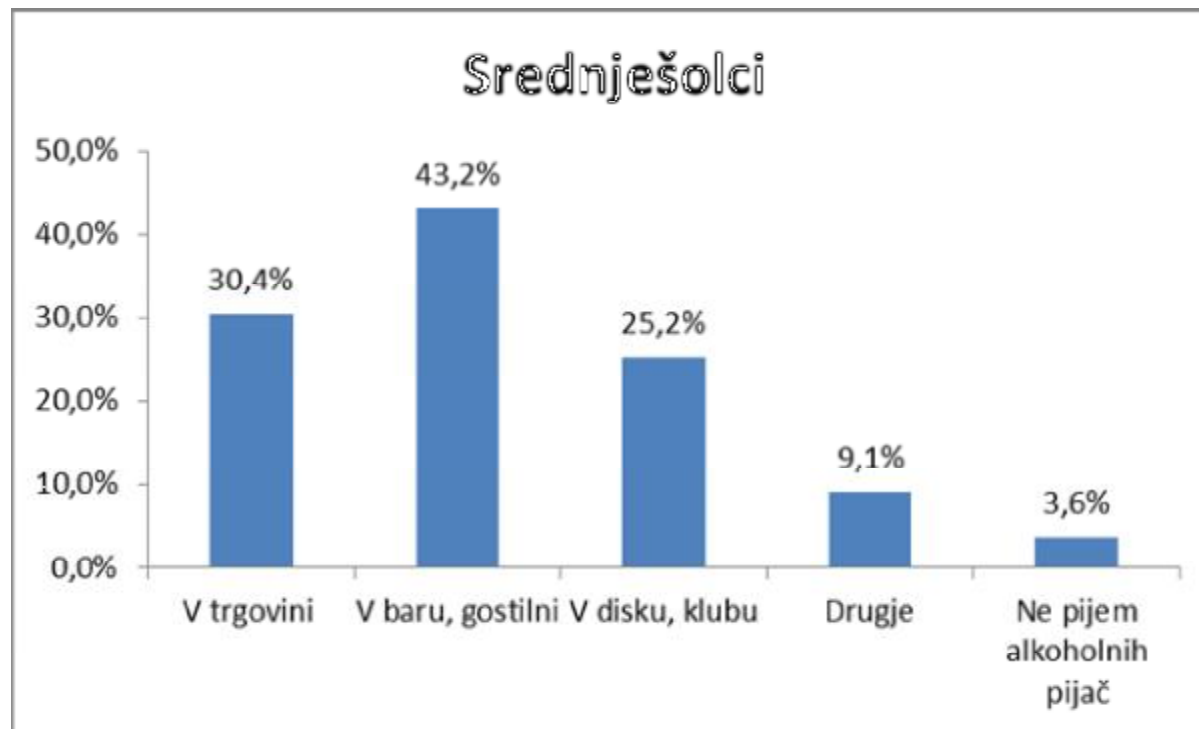
Priložnosti uživanja alkoholnih pijač – razlike glede na spol

Kako pogosto uživaš alkohol, ko greš ven s prijatelji - čez vikend?

Dostop do alkoholnih pijač – možnih več odgovorov

- n Razmeroma enostaven dostop do alkoholnih pijač

- n Drugje: doma, prijatelji, sorodniki

Uporaba alkohola in tobaka/marihuane skupaj

- n** Alkohol in tobak skupaj uporablja 5,5 % osnovnošolcev in 42,3 % srednješolcev.
- n** Med osnovnošolci skoraj ni takih, ki bi skupaj uporabljali alkohol in marihuano - le 0,9 %, med srednješolci pa je delež večji -17,8 %.

3 *najbolj popularne znamke* alkoholnih pijač:

OSNOVNOŠOLCI	SREDNJEŠOLCI
Bandidos	Bandidos
Laško	Laško
Union	Jegermaister

nalkopop pijače – naslavljajo mlade (privlačne embalaže, okus)

Pogledi mladih na uporabo alkohola – vzroki (odprto vprašanje)

Zakaj meniš, da mladi pijejo alkoholne pijače?

nOsnovnošolci:

- da se počutijo frajerje oz., bolj odrasle
- da pobegnejo od različnih težav (starši, šola, osebne težave ipd.);
- da se bolje zabavajo oz. da so v družbi bolj sproščeni.

nSrednješolci:

- da se sprostijo oz. boljše zabavajo;
- da pozabijo na različne težave (starši, šola, osebne težave ipd.);
- da se lažje vklopijo v družbo (lažje spoznavajo nove ljudi).

Pogledi mladih na uporabo alkohola – vzroki (odprto vprašanje)

Zakaj ti piješ alkoholne pijače?

nOsnovnošolci:

- pijem jih doma le ob posebnih priložnostih (npr. družinska slavnica, novo leto ipd.);
- pijem jih, ker imajo dober okus;
- pijem jih, ker se z njihovo pomočjo sprostim oz. zaradi užitka;
- ker jih želim poskusiti;
- pijem jih, ko grem s prijatelji ven – zaradi družbe.

nSrednješolci:

- pijem jih, ker se z njihovo pomočjo sprostim, mi pomagajo, da sem bolj komunikativen, se dobro počutim oz. zaradi zabave;
- pijem, da pozabim;
- Pijem jih, ko grem ven s prijatelji – zaradi družbe.

Pogledi mladih na uporabo alkohola – posledice pitja (odprto vprašanje)

POZITIVNE	NEGATIVNE
Komunikativnost, lažje sklepanje novih znanstev	Slabost, bruhanje, glavoboli
Samozavest	Maček, moralni maček
Sproščenost	Izguba spomina
Boljša zabava	Negativen vpliv na zdravje – bolezni jeter in ledvic
Dobra volja	Nesreče
Vzbujanje pozornosti in odobravanje okolice	Alkoholizem
V zmernih količinah dobro za zdravje	Problemi v družini, ločitve

Pogledi mladih na uporabo alkohola

n Pitje alkoholnih pijač škoduje zdravju

Se strinja ali popolnoma strinja 77,4 % osnovnošolcev in 64,3 % srednješolcev.

n Občasno pitje alkoholnih pijač sploh ni škodljivo

Se strinja ali popolnoma strinja 35,2 % osnovnošolcev in 51,7 % srednješolcev.

n Zabava je boljša z alkoholnimi pijačami kot brez njih

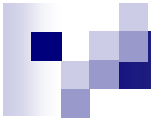
Se strinja ali popolnoma strinja 14,5 % osnovnošolcev in 44,5 % srednješolcev.

n S pitjem alkoholnih pijač je človek bolj odprt, komunikativen

Se strinja ali popolnoma strinja 33,1 % osnovnošolcev in 69 % srednješolcev.

n Mladi pijejo alkoholne pijače, ker mislijo, da so »frajerji«

Se strinja ali popolnoma strinja 71,3 % osnovnošolcev in 45,5 % srednješolcev.

Hvala za pozornost!